

เผยแพร่งานวิชาการ

นำเสนอเมื่อ : 27 ก.ย. 2551

ชื่อเรื่อง การวิจัยและพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญโรงเรียนมิตรภาพ
ผู้วิจัย นายประเทือง พลเสนา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทย์ฐานะ ชำนาญการพิเศษ สถานศึกษา
โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อรายงานกระบวนการดำเนินงาน
ศึกษาผลการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
และศึกษาผลการเผยแพร่ผลงานการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียน
มิตรภาพ

ในปีการศึกษา 2549-2550 ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามวงจร PAOR คือ การวางแผน (Planning)
การปฏิบัติ (Action) การสังเกตผล (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) กลุ่มตัวอย่างคือ
ครูและนักเรียนรวม 789 คน และรวม 811 คน เรียงตามปีการศึกษา เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ
แบบสอบถาม แบบสังเกตการประชุม แบบประเมินแผนการสอน และแบบบันทึกการนิเทศการสอน รวม 6 ฉบับ
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t แบบกลุ่มอิสระ
ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการดำเนินงาน

1.1 การพัฒนาใน 7 ลักษณะ คือ 1) การอบรมสัมมนา 2) การประชุม

เชิงปฏิบัติการ 3) การสร้างแผนการสอน 4) การผลิตสื่อการสอน 5) การสร้างเครื่องมือวัดผล
6) การนิเทศภายใน และ 7) การศึกษาดูงาน พบว่า ครูได้รับการพัฒนาตรงตามเกณฑ์พัฒนา
ทุกด้าน รวมทั้งครูได้นำความรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยพัฒนาการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับที่เพิ่มขึ้นทุกด้าน ส่งผลให้ครูพัฒนาเป็นผลงาน
ทางวิชาการเพื่อขอกำหนดครูชำนาญการพิเศษ และครูดีเด่นจำนวนมาก และส่งผลให้นักเรียน

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นตามลำดับจากปีการศึกษา 2549 คือ คะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ 75.13
และปีการศึกษา 2550 คือ คะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ 82.41

1.2 หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ปรากฏว่า การจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนและงานวิชาการของโรงเรียนได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ

มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ครูมีความมั่นใจ และมีทักษะเพิ่มขึ้น และเป็นแบบอย่างกับครูในโรงเรียนอื่นได้ ในส่วนกิจกรรมการเรียน

การสอนของครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น

ในการเรียน นักเรียนมีความสนใจการเรียนรู่มากขึ้น ผลจากการพัฒนาครูดังกล่าวทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขตามการเรียนและการดำรงชีวิตในสังคม

2. ผลการพัฒนา

2.1 ก่อนดำเนินงานในปีการศึกษา 2549 ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียน

การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนเห็นว่า

ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยภาพรวมเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และหลังดำเนินงานในปีการศึกษา 2550 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยภาพรวมปฏิบัติอยู่ใน

ระดับมากที่สุด นักเรียนเห็นว่า ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยภาพรวมเหมาะสม

อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 ครู เห็นว่า หลังดำเนินการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียน

การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติมากกว่าก่อนดำเนินงาน

และนักเรียน เห็นว่า หลังดำเนินการครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยภาพรวมและรายข้อ

มีความเหมาะสมมากกว่าก่อนดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เห็นว่า กิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอนของครูที่นำไปประยุกต์ใช้โดยภาพรวมเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

กิจกรรมที่เหมาะสมมากที่สุด คือ การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ การผลิต

สื่อการสอน ค